

PAPIR: HVOR KOMMER DET FRA?

Vi har ikke direkte papir med i forestillingen – men til gengæld er plakaten og postkortet trykt på papir. Og hvor kommer det så egentlig fra?

Papir bliver lavet af fibre, som man får fra forskellige planter – for eksempel findes der en speciel slags bananer, man bruger til papirfremstilling. Her i Danmark er det mest træer man bruger. Man nåletræer, som for eksempel grantræer, men også nogle gange løvtræer (altså træer der har blade og ikke nåle).

Når man skal lave papir ud af træ, skal træet først findeles til savsmuld, som så bliver kogt og behandlet på forskellige måder, så man til sidst kun har træfibrene (cellulosen) tilbage, for det er dem, man bruger til papiret.

Man blander fibrene med vand og med andre stoffer, så det bliver til en slags papir-grød (pulp). Og så støber man papiret og tørrer det.

Når det foregår inde på en papirfabrik, er det mere indviklet end den her forklaring, men grundlæggende er processen sådan, og det er den, du selv kan afprøve. I stedet for selv at skulle ud at fælde træer og lave dem om til savsmuld, kan du bare bruge noget papir, der er lavet i forvejen.

I Danmark er vi ret gode til at genbruge papir. Det papir, som Tag en Ting-kortet og plakaten er trykt på, er for eksempel 100% genbrugspapir – altså papir, som udelukkende er lavet af gammelt papir.

Træfibrene i papiret kan faktisk genbruges 6-7 gange, før de er blevet for slidte. Efterhånden kan de ikke mere gøre papiret stærkt og smidigt, og til sidst kan man kun lave æggebakker af dem.

GØR DET SELV: STØB PAPIR

DET SKAL DU BRUGE:

- Gammelt papir (her er brugt cirka 75 g. blandet papir)
- To trærammer – den ene med metalnet. (Se billede herunder).
(Man kan enten lave rammerne selv eller købe dem i en hobbyforretning)
- En bred og dyb balje eller et kar (fx stor opvaskebalje eller murerbalje)
- Varmt vand
- En lille spand eller en stor skål
- En blender
- En si eller et dørslag
- Klude og/eller skumsvampe
- Tørre viskestykker (et viskestykke per ark papir)
- Evt. saks
- Evt. til pynt: pressede blade eller blomster, små stykker af gamle frimærker eller andet pynt.

Rammer til papirstøbning. Den med net passer indeni den uden net.

Det færdige papir.

TEATER DU MILDE HIMMEL · TAG EN TING - EKSTRAMATERIALE

Brug gerne forskellige slags papir.

Klip eller riv papiret i småstykker (så småt som du kan)

Put det i en spand eller skål og hæld varmt vand på, så det dækker.

Lad papiret stå til næste dag (eller mindst 12 timer) så det bliver blødt helt op.

Hæld papirmassen i en si eller dørslag og skyl det under vandhanen.

Put noget af papirmassen i blenderen med lidt vand, og blend det, lidt ad gangen, til det bliver grødagtigt.

Sådan her.

Hæld pulpen (papirmassen) over i baljen og hæld et par liter vand bned i det og rør rundt.

Sæt det to trærammer indeni hinanden sådan her. Bred et viskestykke ud, tæt på baljen, som du kan lægge papiret på.

TEATER DU MILDE HIMMEL · TAG EN TING - EKSTRAMATERIALE

Rør i pulpen (med en ske eller hånden). Tag fat i din støbeform (de to rammer indeni hinanden)

Før støbeformen gennem papirmassen.

Hold formen vandret og træk den op af vandet. Lad det dryppe lidt af.

Hvis du vil komme ekstra ting i papiret – tørrede blomster, små stykker farvet papir eller lignende –

– Så put det i den våde papirmasse nu.

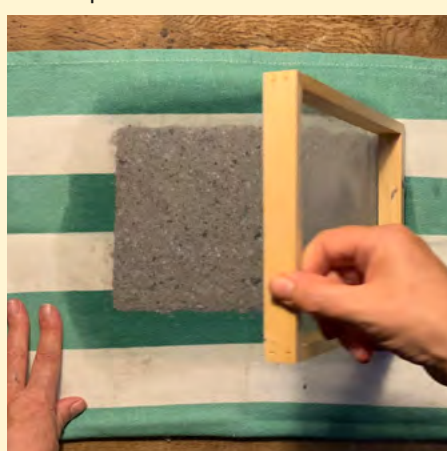
Når vandet er dryppet lidt mere af, løfter du forsigtigt den øverste ramme af. Den har sørget for at papiret får en pæn kant

Vend nu med en hurtig bevægelse formen om og ned på viskestykket, så papiret ligger nedad og trådnettet øverst.

Dup bagsiden af formen med en klud, så du suger lidt mere af vandet op gennem nettet.

Fjern rammen.

TEATER DU MILDE HIMMEL · TAG EN TING - EKSTRAMATERIALE

Læg papiret til tørre på viskestykket. Du kan evt. lægge endnu et viskestykke over, og forsigtigt stryge papiret tørt med et strygejern.

Tada! Fint papir!

